

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۸
دبیرستان:	اداره آموزش و پرورش ناحیه/شهرستان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
شماره کلاس:	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
پایه یازدهم انسانی	امتحان علوم و فنون ۲ نیمسال اول (دی ۱۴۰۳)	تعداد صفحه: ۳

ردیف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	بارم				
۱	با توجه به توضیحات داده شده، نام نویسنده یا شاعر را بنویسید. الف) از چهره های علمی و سیاسی درعصر ایلخانان به شمار می رود. کتاب جامع التواریخ اونثری عالمانه و پخته دارد. ب) از شاعران قرن نهم است که سرسلسله صوفیان نعمت الهی به شمار می رود.	۰/۵				
۲	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید: الف) از بین رفتن دربارهای ادب دوست ایرانی تباردر قرن هشتم از رونق افتادن غزل سرایی را در پی داشت. ب) حافظ شاعر سرآمد قرن هشتم است که لحن سخن او طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح طلبی است.	۰/۵				
۳	هریک از موارد گروه «الف» درجدول زیر، مربوط به کدام یک از توضیحات گروه «ب» است؟ (یک مورد اضافه) <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. ب) «کتاب المعجم فی معاییر اشعار العجم» از آثار اوست.</td><td>شمس قیس رازی خواجه رشید الدین فضل الله ابن یمن</td></tr></table>	الف	ب	الف) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. ب) «کتاب المعجم فی معاییر اشعار العجم» از آثار اوست.	شمس قیس رازی خواجه رشید الدین فضل الله ابن یمن	۰/۵
الف	ب					
الف) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. ب) «کتاب المعجم فی معاییر اشعار العجم» از آثار اوست.	شمس قیس رازی خواجه رشید الدین فضل الله ابن یمن					
۴	نثر قرن هفتم به دو جریان گرایش داشت از هر جریان یک نمونه کتاب نام ببرید.	۰/۵				
سبک شناسی (۲ نمره)						
۵	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) در اندیشه ادیبان سبک عراقی صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت. ب) از مفاهیم واندیشه های شعرسبک عراقی می توان به برتری عقل بر عشق،توجه به صفا و پالایش درون اشاره کرد.	۰/۵				
۶	کدام یک ازگزینه های زیر با توجه به ویژگی های فکری، مربوط به سبک عراقی است؟ الف) خام را جز آتش هجر و فراق / کی پزد کی وارهاوند از نفاق ب) همیشه شاد و ندانستمی که غم چه بود/ دلم نشاط و طرب را فراخ میدان بود	۰/۲۵				
۷	کدام گزینه از ویژگی های زبانی شعر سبک عراقی نیست؟ الف) لغات فارسی اصیل قدیم کم شد و جای آن ها را لغات عربی گرفت. ب) «در» جایگزین «اندر» شد. ج) توجه به علوم ادبی از جمله بیان و بدیع بیشترشد. د) مختصات نو و کهن آمیخته شدند.	۰/۲۵				
۸	چرا در نثر سبک عراقی، کتاب عرفانی مهمی نوشته نشد؟	۰/۵				
۹	«انوار سهیلی» انشای چه کتابی است؟ چه کسی آن را به انشای دوره خود بازگردانده است؟	۰/۵				
زیبایی شناسی (۶ نمره)						
۱۰	ویژگی مشترک میان «مشبه» و «مشبه به» در کدام یک از پایه های تشبیه مشخص شده در بیت زیر آشکارتر است؟ «سینه باید گشاده ، چون دریا / تا کند نغمه ای چو دریا ساز»	۰/۲۵				

۰/۲۵	۱۱ نوع تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) بلم آرام چون قویی سبکبار / به نرمی بر سر کارون همی رفت ب) شب در تمام پنجره های پریده رنگ / مانند یک تصور مشکوک / پیوسته در تراکم و طغیان بود ج) تلمیذ بی ارادت عاشق بی زر است و رونده بی معرفت مرغ بی پر د) این زبان چون سنگ و هم آهن وش است
۰/۷۵	۱۲ در کدام بیت، تشبیه از نوع تشبیه فشرده اضافی به کار رفته است؟ آن را به یک تشبیه گسترده تبدیل کنید. الف) از کیمیای مهر تو زر گشت روی من / آری به یمن لطف تو خاک زر شود ب) برای قد کشیدن در هوایت / دلم مثل صنوبرها صبور است
۱	۱۳ با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « زمین چو سینه سهراب زیر جوشن برگ / فرو نشسته در آن ناوک صنوبر و غان » الف) واژه « ناوک » در بیت، « مشبه » است یا « مشبه به »؟ ب) نوع « اولین » و « آخرین » تشبیه بیت را تعیین کنید. پ) چند تشبیه در بیت دیده می شود؟ (ذکر عدد)
۰/۵	۱۴ یک تشبیه فشرده غیر اضافی بسازید که دنیا در آن مشبه باشد.
۰/۲۵	۱۵ « ادات تشبیه » را در نمونه زیر مشخص کنید. « در ناحیت کشمیر، متصدی خوش و مرغزاری نزه بود که درپیش جمال اودم طاووس به پر زاغ مانستی »
۱	۱۶ مجاز را در مصراع اول گزینه های زیر مشخص کنید و معنای مجازی هر کدام را بنویسید. الف) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم ب) این دم شنو که راحت از این دم شود پدید / و اینجا طلب که حاجت از اینجا شود روا
۱	۱۷ در هر کدام از عبارت های زیر یک مجاز با علاقه شباهت بیابید. مفهوم آن ها را بنویسید. الف) ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تو را / خبر از سرزنش خار جفا نیست تو را ب) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پرورد.
۱	۱۸ در هر یک از عبارت های زیر مجاز و قرینه را مشخص نمایید. الف) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را ب) ماه دشت لاله ها را روشن کرده بود و لاله ها همانند یاقوتی سرخ می درخشیدند.
موسیقی شعر (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۹ وزن کدام شعر « فعولن فعولن فعولن فعل » است؟ الف) شبی یاد دارم که چشمم نخفت / شنیدم که پروانه با شمع گفت ب) من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی در لفظ دری را
۱	۲۰ نام وزن واژه (نام پایه آوایی) نشانه های هجایی زیر را بنویسید. الف) - U - U - ب) - U U - پ) - U - ت) - U U -
۰/۵	۲۱ برای هر یک از علامت های زیر یک عبارت مناسب بنویسید. الف) - U - ب) U - - (.....)

۲۲	با توجه به وزن شعر در جای خالی کدام گزینه باید قرار بگیرد؟ « زکوی یار می آید نسیم باد نوروzy / مدد خواهی چراغ دل برافروzy » (الف) آن انسان اگر (ب) در نهایت تو (ج) هر زمان تو گر (د) از این باد آر	۰/۲۵
۲۳	نشانه های هجایی واژه «روشن» با نشانه های هجایی کدام یک از واژه های مشخص شده در بیت زیر، یکسان است؟ « پخته ای باید که داند سوختن در عشق <u>خوبان</u> / بر <u>چنین</u> آتش گذشتن، <u>کار</u> هر خامی نباشد »	۰/۲۵
۲۴	تعداد پایه های آوایی (ارکان عروضی) کدام بیت، با بقیه متفاوت است؟ (الف) برآرند فریاد عشق از ختا گراین خوبرویان به یغماروند (ب) من از اینجا به ملامت نروم که من اینجا به امیدی گروم (ج) گر تو پری چهره نپوشی نقاب توبه صوفی به زیان آوری (د) ای که سرتا پایت از گل خرمن است رحمتی کن بر گدای خرمنت	۰/۲۵
۲۵	با توجه به آهنگ بیت با ذوق خود واژه های مناسب (غیر از واژه های بیت) به جای عبارت مشخص شده بنویسید. « ای خوش منادی های تو <u>در باغ شادی های تو</u> / در جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو »	۰/۵
۲۶	مرز پایه های آوایی بیت زیر را در جدول با تفکیک هجاها مشخص کنید، علامت هر هجا و نام پایه های آوایی (وزن) را در جدول داده شده، بنویسید. « <u>عنکبوتی را به حکمت دام داد</u> / <u>صدر عالم را درو آرام داد</u> »	۳
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۲۷	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفايي / عهد نابستن از آن به که ببندي و نپايي دوستان عيب كنندم که چرا دل به تو دادم / بايد اول به تو گفتن که چنين خوب چرایی آن نه خال است و زنخدان و سر زلف پریشان / که دل اهل نظر برد که سری است خدایی عشق و درویشی و انگشت نمایی و ملامت / همه سهل است، تحمل نکنم بار جدایی گفته بودم چو بیایی، غم دل با تو بگویم / چه بگویم؟ که غم از دل برود چون تو بیایی شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن / تا به همسایه نگوید که تو در خانه مایی سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد / که بدانست که در بند تو خوش تر ز رهایی (الف) یک ویژگی زبانی برای متن بالا بیان کنید. (ب) یک ویژگی ادبی در متن بیابید. (پ) یک ویژگی فکری برای ابیات بالا ذکر کنید. (ت) با توجه به ویژگی های ذکر شده، این شعر مربوط به چه سبکی است؟	۲
۲۸	متن زیر از تاریخ جهانگشای جوینی است، آن را از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک شناسی بررسی کنید. از خداوندان فضل و افاضل که عین الکمال از ساحت جلال ایشان دور باد و مبانی مکارم و معالی به وجود ایشان معمور سزد که بر رکاکت و قصور الفاظ و عبارات از رام کرم ذیل عفو و اقلت پوشانند چه مدت ده سال می شود که پای در راه اغتراب نهاده است. کالخط یُرسَم فی بسیط الماء و بر خطوات خطیات که آدمی از آن مصون نماند.	۲